

PenSam Rapportering om Aktivt ejerskab 2021

PenSam Pension
Jørgen Knudsens Vej 2
3520 Farum

PenSam

Rapportering om PenSam's arbejde med aktivt ejerskab 2021

Aktivt ejerskab er en integreret del af PenSam's arbejde som en ansvarlig investor – dels fordi rollen som institutionel investor forpligter, dels fordi virksomheder har behov for ejere, der kan tage aktiv del i en konstruktiv dialog. Derfor bakker PenSam op om anbefalingerne fra Komitéen for god selskabsledelse om aktivt ejerskab.

Det aktive ejerskab foregår på flere niveauer:

1. Eksterne forvaltere er i dialog med porteføljevirkomheder på PenSam's vegne
2. PenSam's samarbejdspartner, Sustainalytics, er i dialog med udvalgte virksomheder
3. PenSam er i direkte dialog med udvalgte danske virksomheder
4. Stemmeafgivning på alle generalforsamlinger
5. Diverse.

Ad 1. Eksterne forvaltere i dialog

PenSam har eksterne forvaltere til at håndtere aktieinvesteringerne. Disse forvaltere har løbende dialog med mange af de virksomheder, hvori PenSam investerer. PenSam har ikke længere en særskilt dansk aktieportefølje, og de danske aktier er en del af den globale aktieportefølje. Ved udgangen af 2021 var der aktiebeholdninger i 17 danske virksomheder.

Ad 2. Samarbejde med Sustainalytics

PenSam samarbejder med screenings- og engagement-selskabet, Sustainalytics, der blandt andet screener og er i dialog med selskaber om efterlevelse af de internationale konventioner, der er omfattet af FN's Global Compacts 10 principper om respekt for menneskerettigheder, arbejdstagerrettigheder, miljø og klima samt antikorrupition.

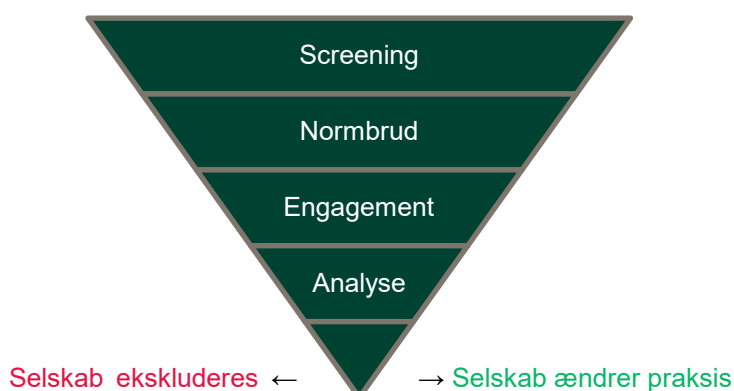
PenSam fremsender hvert halve år en liste til Sustainalytics med oplysning om PenSam's selskabsinvesteringer. Sustainalytics vurderer selskaberne og giver feedback på de selskaber, hvor der er forskellige problemstillinger.

Sustainalytics vurderer, om der er sket normbrud, og hvis det er tilfældet, indledes en dialog, hvor der opstilles mål for, hvilke ændringer selskabet bør foretage for at ændre praksis. Det vurderes løbende, om der sker en positiv udvikling i selskabet. Hvis engagementdialogen ikke medfører ændringer, kan det i sidste ende medføre, at selskabet ekskluderes fra PenSam's investeringsportefølje.

I den seneste vejledning fra Erhvervsministeriet vedrørende ansvarlige investeringer står der blandt andet, at frasalg og eksklusion i de fleste tilfælde anses som værende den sidste udvej eller er reserveret til de mest alvorlige sager. Det fremgår desuden, at dialog med selskabet ofte er den bedste løsning, eftersom dette kan medføre den fornødne adfærd ændring, som ønskes af et selskab, der forårsager eller bidrager til negative indvirkninger på menneskerettigheder, arbejdstagerforhold og miljø mv. Hvor en aktiv indsats har vist sig ikke at skabe de nødvendige resultater, eller hvor den negative indvirkning er betydelig, og det vurderes, at en aktiv indsats ikke vil bære frugt inden for en acceptabel tidshorisont, er det muligt at ekskludere selskabet.

Screeningsprocessen

Figuren nedenfor illustrerer den overordnede screeningsproces og forklares nedenfor.

Sustainalytics udfører screening af PenSam's porteføljer. Ved mistanke om normbrud – det vil sige overtrædelse af konventioner og internationale aftaler – undersøges sagen nærmere. Ved konstatering af normbrud indleder Sustainalytics en engagementsproces med selskabet. Det vurderes løbende, om der sker en positiv udvikling i selskabet. På baggrund af engagement udfører Sustainalytics analyser af selskabet, som PenSam løbende vurderer. Dette vil resultere i to scenarier: selskabet ændrer praksis, eller selskabet ekskluderes og frasælges.

Sustainalytics har i 2021 på vegne af PenSam været i dialog med i alt 63 virksomheder om 71 sager, hvor der er sket overskridelser af internationale normer. 8 sager i 7 virksomheder er løst, ligesom der er sket fremskridt i mange af de øvrige sager. Per 31.12.2021 er der dialog med 56 selskaber om 63 sager. Derudover er Sustainalytics på vegne af PenSam i dialog med 28 selskaber inden for områderne fair skat og børnearbejde i kakaoindustrien. Yderligere data om dialogen med virksomheder kan ses på:

https://www.pensam.dk/om_pensam/investeringer/aktivt_ejerskab_og_dialog

Skatteengagement med 20 globale virksomheder

Fair skat er et prioriteret fokusområde for PenSam. Dagsordenen er vigtig, idet korrekt skattebetaling er en forudsætning for finansiering af en velfungerende offentlig velfærdssektor, som PenSam's kunder er ansat i.

PenSam deltager i samarbejde med andre institutionelle investorer via Sustainalytics i et dialog/engagement program med 21 multinationale selskaber fra USA, Europa og Asien inden for forskellige sektorer, herunder teknologi og farmaci. Formålet med programmet er at øge selskabernes transparens om blandt andet skattepolitikker, skattebetalinger og land-for-land-rapportering. Der er mange gråzoner inden for skat, og mange selskaber henholder sig til, at de følger lovens bogstav, hvorimod det i mange tilfælde kan diskutere, om også de følger ånden i loven. Dialogen har i flere tilfælde medført øget transparens om virksomhedernes skattebetalinger og skattepolitikker.

PenSam's observationsliste

Sustainalytics har en igangværende dialog på PenSam's vegne med nedennævnte selskaber (gældende januar 2022):

Selskaber	Land
Arbejdstagerrettigheder	
Amazon.com Inc	USA

Activision Blizzard Inc.	USA
Sibanye - Stillwater Mining Co.	Sydafrika/USA
Teleperformance SA	Frankrig
Top Glove Corp. Bhd.	Malaysia
Forretningsetik	
Barclays Bank	England
Citigroup	USA
Commonwealth Bank of Australia	Australien
Credit Suisse Group	Schweiz
Deutsche Bank AG	Tyskland
EDP – Energias de Portugal S.a.	Portugal
ING Groep N.V.	Holland
JBS S.A.	Brasilien
Samsung BioLogics Co Ltd.	Sydkorea
Samsung C&T Corp	Sydkorea
Samsung Electronics Co., Ltd.	Sydkorea
Swedbank	Sverige
Telefonaktiebolaget LM Ericsson	Sverige
Teva Pharmaceutical Finance Co. BV	Israel
Toshiba Corp.	Japan
Westpac Banking Corporation	Australien
Klima og miljø	
3M Co	USA
Adani Ports & Special Economic Zone Ltd.	Indien
Dupont de Nemours, Inc.	USA
Mining and Metallurgical Company NORILSK NICKEL PJSC	Rusland
PT Indonesia Asahan Aluminium (Persero)	Indonesien
The Chemours Company	USA
Menneskerettigheder	
Baidu	Kina

Bayer	Tyskland
Bolloré	Frankrig
BRF S.A.	Brasilien
Caterpillar Inc	USA
Centrais Elétricas Brasileiras SA	Brasilien
Facebook Inc	USA
Mattel	USA
McKesson Corp	USA
MTN Group Limited	Sydafrika
OCP S.A.	Marokko
Olympus Corporation	Japan
Pan American Silver Corp	Canada
PG&E Corp	USA
Rio Tinto	Brasilien
Sanofi	Frankrig
Siemens Gamesa Renewable Energy	Spanien
SK Inc.	Sydkorea
Stryker Corp.	USA
Thermo Fisher	USA
Uber Technologies	USA
Vale	Brasilien
Volvo	Sverige
Weibo	Kina
ZTE Corporation	Kina
Skat	
Adobe Inc	USA
Amgen Inc	USA
Apple	USA
ASML Holding N.V.	Holland
Bayer AG	Tyskland

Biogen Inc.	USA
CLS Ltd	Australien
Daiichi Sankyo Co Ltd	Japan
Hon Hai Precision Industry Co., Ltd.	Taiwan
Illumina Inc.	USA
Intel Corp	USA
Johnson & Johnson	USA
Lonza Group AG	Sveiz
Merck & Co Inc	USA
Microsoft Corp	USA
Regeneron Pharmaceuticals Inc.	USA
SAP SE	Tyskland
Tencent Holdings Ltd	Kina
Texas Instruments Incorporated	USA
Zoetis Inc	USA
eBay Inc	USA
Børnearbejde i kakaoindustrien	
Barry Callebaut AG	Schweiz
Cargill, Inc.	USA
Lindt & Sprüngli AG	Schweiz
Mondelez International, Inc.	USA
Nestlé S.A.	Schweiz
Olam International Ltd.	Singapore
The Hershey Co.	USA

PenSam's eksklusionsliste

PenSam har ekskluderet cirka 340 selskaber, hvor det største antal er relateret til kontroversielle våben samt selskaber inden for kul og tobak.

Ad 3. Dialog med danske virksomheder

PenSam er ikke i øjeblikket i direkte dialog med danske virksomheder. PenSam har dog indenfor de sidste 3-5 år været i dialog med Danske Bank og Nordea om forskellige problematikker blandt andet. cum-ex-sagen og Danske Banks hvidvasksag i Estland.

Ad 4. Stemmeafgivelser på generalforsamlinger

PenSam samarbejder med ISS Proxy Voting-agenten om den løbende stemmeafgivning på generalforsamlinger, hvor der stemmes efter PenSam's retningslinjer. Principielt stemmes der på alle generalforsamlinger, hvor PenSam er aktionær. Se nærmere i dokumentet "*Ansvarlige investeringer og aktivt ejerskab 2021*" på https://www.pensam.dk/om_pensam/investeringer/vi-investerer-ansvarligt.

PenSam har i 2021 stemt på 2.226 generalforsamlinger, og der er på 938 generalforsamlinger stemt imod ét eller flere forslag fra ledelsen. PenSam har i alt stemt på 25.757 forslag, og på 2.241 forslag, svarende til cirka 8,7 %, er der stemt imod ledelsens anbefalinger. De fleste stemmer imod ledelsen er inden for områderne governance og aflønning. Der er stemt for 671 aktionærforslag.

PenSam har på 34 generalforsamlinger stemt for 36 forslag, der fremmer den grønne omstilling. Forslagene har blandt andet drejet sig om, at selskaber skal følge Paris-aftalen, øget transparens og mål for reduktion af CO₂-udledning, diverse klimarapporter m.m.

I Danmark har PenSam stemt på 19 generalforsamlinger, og der er på 12 generalforsamlinger stemt imod ét eller flere forslag fra ledelsen.

I nedenstående link kan det ses, hvordan PenSam har stemt på de enkelte generalforsamlinger. <https://vds.issgovernance.com/vds/#/ODEzNQ==/>

Ad 5. Diverse

Climate Action 100+

PenSam deltager i investorsammenslutningen Climate Action 100+, som er en sammenslutning mellem 617 af verdens største investorer, med samlet ca. 65 billioner USD under forvaltning. Formålet er at påvirke i øjeblikket 167 af verdens største CO₂-udledere til at leve op til Paris-aftalen og begrænse CO₂-udledningen fra deres aktiviteter. Det vurderes, at de 167 selskaber tegner sig for cirka 80 % af udledningen fra den globale industri. Foreløbigt har tiltaget været en succes, da det er lykkedes at komme i god dialog med mange virksomheder, ligesom en del selskaber har opsat mål for at reducere CO₂-udledningen.

TotalEnergie

Som ansvarlig investor tager PenSam dialog med selskaber, der er investeret i, for at fremme en bedre adfærd. Denne fremmende dialog er blandt andet foretaget med det franske energiselskab TotalEnergies for overtrædelse af menneskerettigheder gennem deres forretningsaktiviteter i Myanmar. På baggrund af TotalEnergies samarbejde med MOGE, Myanmar Oil and Gas Enterprise, der er ejet af Myanmar's regering og militærregime, er TotalEnergies anklaget for at stå i ledskab med militærregimet, som den seneste tid har underkastet befolkningens demokrati og udvist manglende overholdelse af FN's retningslinjer for menneskerettigheder.

I regi af Sycomore Asset Management og en række andre store institutionelle investorer har PenSam derfor indledt en fremmende dialog med TotalEnergies og understreget alvorligheden – og de afstedkommende investeringsrisici – ved forbindelsen til det myanmarkske militær og stat. Samtidig er der stillet krav om at øge transparensen vedrørende kontrakten med MOGE.

Foreløbigt har dialogen med Total Energie været åben og fremmende. Der udestår dog fortsat en del ubesvarede spørgsmål, hvorfor investorpresset fortsætter.

Vung Ang 2 projektet i Vietnam

PenSam deltager i et engagement program vedrørende Vung Ang 2 projektet i Vietnam initieret af Nordea sammen med en række primært nordiske investorer. Vung Ang projektet er et 1,2 GW kulkraftværk i i Ha Tinh provinsen i Vietnam. Diverse forskning fastslår, at kulkraft skal udfases globalt inden 2040 for at opfylde Paris-målet om at begrænse den globale opvarmning til 1,5 grad. Historisk er kulkraftværker gået på pension med en gennemsnitlig levetid på 46 år, hvorfor nye investeringer i kulkraftværker ikke vurderes at være forenlige med Paris aftalens mål og tidsplaner.

Gruppen af nordiske investorer har været i dialog med 12 aktører indenfor blandt andet finansiering og konstruktion af kulkraftværket, hvor flere har meldt ud, at de ikke fremover ønsker at være eksponeret over for eller begrænser deres eksponering mod etablering af kulkraftværker. Derudover har der været medietale af dialogen i blandt andet Financial Times og Reuters.

VA2-engagementet har nu kørt i et år, og planen er at fortsætte i en periode på mindst to år. Fremadrettet vil dialogen fra Vung Ang 2-projektet blive udvidet til kulkraft generelt og presse på for konkrete og tidsbestemte udfasninger inden 2040.